

VERDENS SKOVES POSITION PÅ PALMEOLIE

Ifølge FAO – the United Nations Food and Agricultural Organisation - var det årlige nettotab af skov i tropiske lande 7 millioner hektar i 2016¹. Konvertering af skov til landbrugsjord er den største årsag til afskovning i dag².

Palmeolie er den mest dyrkede vegetabiliske olie på verdensplan³. Dens lave verdensmarkedspris og særlige egenskaber⁴, der egner sig til forarbejdede fødevarer, har ført til at fødevarerindustrien nu bruger palmeolien i halvdelen af alle supermarkedsprodukter⁵. Palmeolieplantager dækker i øjeblikket mere end 27 millioner hektar på jordens overflade⁶, mere end 6 gange Danmarks areal, og den globale produktion forventes at stige fremadrettet⁷. Den fremtidige vækst skyldes hovedsageligt befolkningstilvækst og indkomstfremgang i udviklingslandene⁸ samt et øget brug af palmeolie i biobrændsel i EU⁹.

Palmeolieproduktion truer væsentlige naturområder, øger udledningen af drivhusgasser, påvirker vandkvalitet og adgang og er ofte forbundet med krænkelse af menneskerettigheder og rettigheder til jord. Forskere vurderer, at 60 % af alt eksport af palmeolie (ca. 16 mio.ton) har været skyld i regnskovsrydning i Indonesien og Malaysia siden 2000¹⁰. Når skovhabitater ryddes, bliver truede arter som orangutangen, Borneoelefanten og Sumatratigern skubbet tættere på udryddelse¹¹. Derudover er konflikter om jordejerskab og krænkelse af menneskerettigheder hverdagsbegivenheder, selv på formodede "bæredygtige" og økologiske plantager¹². Palmeolieproduktionen påvirker også klimaet negativt. Når regnskovsområder bliver fældet eller brændt frigives store mængder kulstof og metangas¹³ til atmosfæren¹⁴.

Verdens Skove anerkender, at palmeolie indgår som en basal fødevarer i mange lande¹⁵, og potentielt kan dyrkes bæredygtigt. Verdens skove anerkender også, at oliepalmen er den mest produktive olieplante, hvilket betyder, at den kan producere betydeligt mere olie pr. hektar end andre pt. dyrkede olieplanter, såsom soja, solsikke eller rapsfrø¹⁶. Dette faktum gør, at det er svært at pege på en alternativ olie kilde, da det vil kræve urealistiske store arealer at producere den efterspurgte mængde planteolie, hvis man udskiftede palmeolieproduktionen med én af de alternative olieplanter¹⁷.

Verdens Skove er bekymrede for, at den stigende efterspørgsel på palmeolie vil få konsekvenser for yderligere arealer af regnskov og anden natur med stor bevaringsværdi. Især den stigende efterspørgsel på fødevarer, såsom palmeolie, i biobrændstoffer er bekymrende, da brugen af disse ikke har den ønskede positive effekt på klimaet¹⁸. Dette er hovedsageligt fordi afgrøder som raps, soja og palmeolie ofte dyrkes på arealer, der førhen rummede regnskov, græs, vådområder eller tørvemoser og dermed holdt på store mængder CO₂¹⁹. Som situationen er lige nu, udgør palmeolie en trussel mod

regnskoven og mod det globale klima. Verdens Skove mener, at vi skal sikre, at palmeolie ikke forårsager mere afskovning, kompromitterer oprindelige folks vilkår eller påvirker miljø og klima negativt. Vi anbefaler derfor:

REDUCÉR FORBRUGET AF PALMEOLIE

Først og fremmest skal politikere og virksomheder kræve at palmeolie ikke bruges på en uhensigtsmæssig måde, som fx i biobrændsel. Da palmeolie bruges i et utal af forskellige dagligdagsprodukter, lige fra kiks til hårshampoo, kan man, ved at nedsætte sit generelle forbrug, være med til at mindske efterspørgslen på palmeolie. Den enkelte forbruger kan ligeledes reducere sit forbrug af palmeolie ved at gå uden om forarbejdede fødevarer, som kiks og færdiglavede retter, og i stedet vælge friske råvarer, hvilket også har sundhedsmæssige gevinster²⁰. Desuden kan forbrugeren gå efter varer som fx shampoo som ikke indeholder palmeolie eller andre fortyndingsmidler og som derfor vil være mere effektivt og billigere for kloden. Verdens Skove anbefaler derfor at:

- **Virksomheder/ importører:** Skal undersøge hvorvidt produkter kan produceres uden palmeolie (uden at erstatte dette med en anden olie, der har lignende, eller værre effekt, på regnskoven); Skal efterspørge palmeolie der er dyrket på arealer, der ikke er blevet omlagt fra tropisk skov indenfor de senere år²¹ (se også nedenfor: efterspørg certificeret palmeolie).
- **Politikere (EU):** Skal forbyde palmeolie i biobrændstoffer; her skal ingen fødevarer afgrøder bruges, kun affaldsprodukter. Derfor skal EU øjeblikkeligt afslutte al støtte (fx statsstøtte og skatteincitamerter) til fødevarer afgrøder i biobrændstoffer og udfase disse hurtigst muligt.
- **Forbrugere:** Skal nedsætte deres generelle forbrug og vælge friske råvarer i stedet for forarbejdede fødevarer, samt varer uden palmeolie eller andre fyldemidler.

BRUG CERTIFICERET PALMEOLIE

I tilfælde hvor brugen af palmeolie er uundgåeligt, anbefaler Verdens Skove, at man går efter palmeolie, der er bæredygtigt produceret og ikke har forårsaget afskovning, tilsidesat oprindelige folks rettigheder eller påvirket klimaet negativt. Der findes flere internationale certificeringsordninger, der forsøger at sikre dette. Dog er der endnu ingen af disse ordninger, der til fulde formår at sikre nul afskovning. Hvis man skál bruge palmeolie, vil Verdens Skove dog alligevel anbefale, at man vælger palmeolie, hvis produktion lever op

til krav og indikatorer udviklet af Palm Oil Innovation Group (POIG), der sikrer lidt bedre forhold i og omkring produktionen af palmeolie end konventionel palmeolie og palmeolie certificeret under Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO)²². Efter en analyse²³ af hvordan eller hvorvidt POIG som certificeringsordning sikrer nul afskovning, at oprindelige folks rettigheder respekteres og at klimaet ikke påvirkes negativt, har vi følgende ankepunkter²⁴ til POIG:

- **Certificeringen/Standarden:** POIG ikke er et trade mark, hvilket vil sige, at man som forbruger ikke kan se på en vare, om palmeolieindholdet er produceret i overensstemmelse med POIGs standarder og principper. Derfor vil det være svært for Verdens Skove at anbefale forbrugerne at vælge 'POIG-certificeret' palmeolie, eftersom det ikke er synligt. Desuden vil man, ved at støtte POIG initiativet, i samme omgang støtte op om RSPO, da RSPO-standarden er grundlaget for POIG.
- **NoDeforestation:** POIG opererer med en High Carbon Stock-tilgang (HCS) kombineret med en High Conservation Value-vurdering (HCV) og en proces med at opnå fri, forudgående og informeret samtykke til at bruge jord. Dette er en forbedring fra RSPO, men det er ikke afklaret hvordan det virker i praksis og det er derfor usikkert om dette er godt nok. Dermed kan det ikke fungere som en garanti mod afskovning.
- **Oprindelige folks rettigheder:** Klar forbedring fra RSPO, men ikke konkret nok, og der mangler klare guidelines for praksis.
- **Governance:** Det er svært at deltage aktivt i POIG, fordi de menige møder er uden beslutningskompetence. Det er svært at komme ind i bestyrelsen (der har beslutningskraft), da man skal udpeges af den siddende bestyrelse (Organising Committee).

FORBEDR SPORBARHEDEN AF PALMEOLIE

Verdens Skove mener, at det skal være synligt for forbrugeren og andre parter, hvor og hvordan den palmeolie der indgår i en given produktionskæde eller i et givet produkt, er produceret. Derfor skal sporbarheden synliggøres. Verdens Skove anbefaler derfor at;

- **Virksomheder/importører:** tager ansvar for deres forsyningskæder og skærper krav til bæredygtigheden og sporbarheden af den palmeolie, de importerer/som indgår i deres produktion.

- **Politikere:** arbejder på at skærpe krav til sporbarheden i forsyningskæder i relation til den danske import, hvor palmeolie indgår, som udgør en risiko for miljøet (i form af afskovning, tab af biodiversitet, osv.) og for de folk, som lever i produktionsområderne. Politikere skal desuden regulere forsyningskæderne af palmeolie og andre produkter, der udgør en risiko for skoven for at sikre, at EUs forbrug er lovligt, ikke skaber konflikt og ikke fører til afskovning.
- **Forbrugere:** stiller krav til producenter om sporbarhed af indholdet i, og bæredygtigheden af, deres produkter.

Note: Denne position er lavet ud fra, hvordan situationen og certificeringsordninger ser ud nu i januar 2018. Skal denne position fortsætte med at være valid, så skal vores viden om situationen og certificeringsordningerne opdateres løbende og selvfølgelig i takt med, at der sker nye ting på området. Desuden er det vigtigt, at påpege, at vi for nuværende stadig mangler viden om nogle elementer ved certificeringsordningerne. Dette gælder især, hvordan disse virker i praksis. Vi har endnu ikke arbejdet med dem ude i felten, så vi ved ikke, hvordan de forskellige principper tolkes, overholdes og gælder i virkeligheden.

Se referencerne herunder for mere information, fordyb dig i Verdens Skoves rapport på palmeolie og soja, eller kontakt os i Verdens Skove.

REFERENCER:

1. FAO (2016) STATE OF THE WORLD'S FORESTS 2016 - Agriculture remains the most significant driver of global deforestation - FORESTS AND AGRICULTURE: LAND-USE CHALLENGES AND OPPORTUNITIES [Online] Available from: <http://www.fao.org/3/a-c0176e.pdf>
2. Ibid.
3. FERN (2017) Agricultural commodity consumption in the EU – Policy Brief, [Online] Available from: www.fern.org
4. De største fordele er: Høj stabilitet over tid: Palmeolie hjælper også til med at bevare den unikke smag i hele produktets holdetid takket være oliens højere stabilitet over for iltning sammenlignet med andre vegetabiliske olier. Neutral smag og lugt: lugtfri palmeolie kan bruges i mange forskellige fødevarer uden at påvirke deres smag. På grund af oliens neutrale smag slører den ikke smagen af de øvrige ingredienser som f.eks. mælk, kakao og hasselnødder. Palmeolie er et meget alsidigt fedtstof på grund af oliens evne til opdeling i forskellige dele: flydende og fast stof (Palm Oil and food (2016) A natural and versatile ingredient [Online] Available from: <http://www.palmoilandfood.eu/en/natural-and-versatile-ingredient>).
5. FERN (2017) Agricultural commodity consumption in the EU – Policy Brief, [Online] Available from: www.fern.org

6. RainForest Rescue (n.d.) Palm Oil: Facts about the ingredient that destroys the rainforests. [Online] Available from: <https://www.rainforest-rescue.org/topics/palm-oil>
7. Supply-Change.org (2017) [Online] Available from: <http://www.supply-change.org/commodity/palm>; Og Agri-Outlook (2016) [Online] Available from: <http://www.agri-outlook.org/commodities/oilseedsandoilseedproducts.html>
8. FAO (2016) STATE OF THE WORLD'S FORESTS 2016 - Agriculture remains the most significant driver of global deforestation - FORESTS AND AGRICULTURE: LAND-USE CHALLENGES AND OPPORTUNITIES [Online] Available from: <http://www.fao.org/3/a-c0176e.pdf>
9. Nature Climate Change (2011), 1, s. 389–390.
10. Supply-Change.org (2017) [Online] Available from: <http://www.supply-change.org/commodity/palm>
11. JOHN E. HERMANSEN, MARIE TRYDEMAN KNUDSEN OG JANNI SØRENSEN (2013) SOJA OG PALMEOLIE. Certificeringsordninger til dokumentation af bæredygtighed i forbindelse med produktion. DCA RAPPORT NR. 020, s.13.
12. RainForest Rescue (n.d.) Palm Oil: Facts about the ingredient that destroys the rainforests. [Online] Available from: <https://www.rainforest-rescue.org/topics/palm-oil>
13. Philip. G. Taylor et al. (2014) [Palm oil wastewater methane emissions and bioenergy potential](#). NATURE CLIMATE CHANGE, VOL 4.
14. World Resources Institute (2015) Indonesia's Fire Outbreaks Producing More Daily Emissions than Entire US Economy [Online] Available from: <http://www.wri.org/blog/2015/10/indonesia%E2%80%99s-fire-outbreaks-producing-more-daily-emissions-entire-us-economy>
15. European Palm Oil Alliance (2014) PALMEOLIENS HISTORIE - Tal og fakta, EPOA, s.8 [Online] Available from: <https://www.palmoilandfood.eu/sites/default/files/EuropeanPalmOilAlliance-Factsheet2014-DK-DEF.pdf>
16. Oil World (2015).
17. Oil World (2007).
18. EUROPEAN COMMISSION (2012) COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT IMPACT ASSESSMENT Accompanying the document Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 98/70/EC relating to the quality of petrol and diesel fuels and amending Directive 2009/28/EC on the promotion of the use of energy from renewable sources [Online] Available from: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/swd_2012_0343_ia_en.pdf; Transport & Environment (TE) (2016) Biodiesel's impact: emissions of an extra 12m cars on our roads, latest figures show [Online] Available from:
19. GreenPeace (2007) 1. generations biobrændsel er en uholdbar løsning [Online] Available from: <http://www.greenpeace.org/denmark/da/press/pressemeddelelser/2007/1-generations-biobrandsel-er-en-uholdbar-losning/>
20. Et reduceret forbrug af palmeolie reducerer indtaget af mættet fedt, hvilket gør det nemmere at leve op til sundhedsstyrelsens anbefalinger, nærmere bestemt det 7. kostråd om at spise mindre mættet fedt. Denne side nævner specifikt, at palmeolie er del af problemet: <http://altomkost.dk/nyheder/nyhed/nyhed/fokus-paa-maettet-fedt/>

21. Verdens Skove mener at det er vigtigt, at den palmeolie, man dyrker, bliver dyrket på de arealer, der allerede er omlagt til landbrug. Allerede omlagte arealer i Malaysia/ Indonesien, der kunne bruges til palmeolie, ligger øde hen. For mere viden, se Verdens Skoves rapport på Palmeolie og Soja.
22. På baggrund af vores analyse af eksisterende certificeringsordninger for palmeolie har vi vurderet at vi ikke kan anbefale RSPO, bl.a. på grund af deres politik på afskovning.
23. For detaljeret analyse se baggrundsrapport på Verdens Skoves hjemmeside.
24. Vi har i analysen af POIG kigget nærmere på Verdens Skoves fokusområder, og anerkender dermed, at der kan være andre mangler.